

2008-11-05

LS 0712-1404

Landstingsstyrelsen

**Egenfinansiering av vissa behandlingar vid Fertilitetsenheten på Karolinska
Universitetssjukhuset Huddinge**

Föredragande landstingsråd: Maria Wallhager

ÄRENDET

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att Fertilitetsenheten vid Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge skall ha möjlighet att mot egenfinansiering erbjuda par IVF-behandling i de särskilda fall då de privata klinikerna av medicinska skäl inte kan utföra behandlingen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att Fertilitetsenheten vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge mot egenfinansiering skall få utföra sådana IVF-behandlingar som privata kliniker av medicinska skäl inte kan utföra.

Ofrivillig barnlöshet är ett problem där det är angeläget att Stockholms läns landsting vidtar åtgärder för att finna bästa möjliga lösningar för de drabbade. I Stockholms läns landsting finns sex enheter som utför IVF-behandlingar; Fertilitetsenheten samt fem privata enheter. På samtliga enheter utförs provrörsbehandlingar med parets ägg och spermier, medan behandlingar med donerade ägg eller spermier enligt lag endast får utföras på offentligt drivna enheter. I Stockholms läns landsting är det Fertilitetsenheten vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge som utför dessa behandlingar. Dessutom är Fertilitetsenheten i princip ensam om att utföra många avancerade behandlingar.

Bilagor

- 1 Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltnings tjänsteutlåtande
- 2 Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

2007-10-25

2008-09-11

2008-11-05

LS 0712-1404

Till skillnad från andra offentligt drivna enheter i landet tar inte Fertilitetskliniken emot par för egenfinansierad behandling. I de fall då behandling kan behöva upprepas för att nå resultat innebär detta att paret inte kan få den önskade behandlingen i Stockholms läns landsting. Runt 20-30 par per år drabbas av denna stelbenthet och tvingas söka behandling utomlands eller att flytta till ett annat landsting.

Det är för oss angeläget att Stockholms läns landsting finner lösningar som kan möta behoven även hos denna begränsade grupp.

För den stora gruppen av par som är i behov av fertilitetsbehandlingar har hälso- och sjukvårdsnämnden vidtagit ett flertal åtgärder för att förbättra situationen. Nämnden har tillskjutit extra resurser och genomfört extra beställningar för att förbättra tillgängligheten. Dessutom har nämnden tagit beslut om att genomföra en upphandling för att utöka antalet vårdgivare som erbjuder dessa behandlingar. Vidare har nämnden ändrat det tidigare regelverket så att det nu ingår tre, istället för tidigare två, försök i den landstingsfinansierade behandlingen, om det är medicinskt motiverat.

Nämnden har också gett förvaltningen i uppdrag att återkomma med en beskrivning av hur jämlikhet för lesbiska respektive heterosexuella par vid IVF-behandlingar kan uppnås samtidigt som dess olika förutsättningar beaktas.

Catharina Elmsäter-Svärd

Maria Wallhager

Per-Inge Buskas

ÄRENDET OCH DESS BEREDNING

Hälso- och sjukvårdsnämnden har den 20 november 2007, enligt förvaltningens förslag, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* Fertilitetsenheten vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge mot egenfinansiering skall få utföra sådana IVF-behandlingar som privata kliniker av medicinska skäl inte kan utföra.

S- och v-ledamöterna deltog inte i beslutet.

Mp-ersättaren antecknade följande särskilda uttalande.

”Vad som ska omfattas av offentlig finansiering nu och i framtiden är och kommer framöver att bli en alltmer grannlaga uppgift. I dessa prioriteringsfrågor finns inga enkla svar. Synen på barnlöshet som en sjukdom kommer sannolikt att fördjupas och befästas i takt med att allt fler förväntas få fertilitetsproblem.

Det handlar om att värna den nationella likställighetsprincipen och se skälen till människors barnlöshet och vidta nödvändiga åtgärder.

Det är nu hög tid att angripa de orsaker i miljö och livsstil som vi idag känner till/befarar ger fertilitetsproblem för att inte hamna i en ohållbar situation. Därtill behövs mer forskning som är orsaksinriktad och som har förebyggande fokus.

Särskilt viktigt i det miljömedicinska arbetet är att begränsa spridningen av långlivade giftiga kemikalier, där särskilt de hormonstörande, östrogenliknande syntetiska ämnena satts i samband med missbildningar i könsorganen, nedsatt spermiekvalitet och påverkan på reproduktionen.

Om vi inte gör något åt dessa problem nu kommer vi i framtiden stå inför ännu svårare ställningstaganden.”

Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltnings tjänsteutlåtande den 25 oktober 2007 bifogas (bilaga).

Utskottsbehandling

Produktionsutskottet har den 24 september 2008, enligt landstingsdirektörens förslag, föreslagit landstingsstyrelsen besluta *att* Fertilitetsenheten vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge mot egenfinansiering skall få utföra sådana IVF-behandlingar som privata kliniker av medicinska skäl inte kan utföra.

S- och v-ledamöterna reserverade sig till förmån för sitt förslag att avslå förslaget.

2008-11-05

LS 0712-1404

V- och mp-ledamöterna reserverade sig till förmån för sitt förslag att föreslå landstingsstyrelsen besluta att avslå förslaget att Fertilitetsenheten vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge mot egenfinansiering skall få utföra sådana IVF-behandlingar som privata kliniker av medicinska skäl inte kan utföra.

”I Stockholms läns landsting har hittills par haft rätt till två försök med landstingsfinansiering. Vänsterpartiet har drivit frågan att denna rätt ska utökas till tre försök. Den andra september togs ett beslut i hälso- och sjukvårdsnämnden att ändra reglerna till tre försök. Där togs även ett beslut att tjänstemännen ska arbeta fram ett förslag på hur jämlikhet för lesbiska respektive heterosexuella par ska garanteras samtidigt som dess olika förutsättningar beaktas. Viktigt här är att beakta möjlighet till syskonbehandling.

Beslutet att tillåta tre landstingsfinansierade försök har sannolikt större betydelse för de allra flesta par. Vid tidigare gällande regler om berättigande till endast två behandlingar uppnådde 20-30 par om året inte önskat resultat, enligt uppgift från Fertilitetsenheten. Det vore bra att först utreda vilken effekt höjningen till tre försök ger. De par som fortfarande efter tre försök inte uppnår önskat resultat är kanske mer betjänta av andra lösningar än en generell möjlighet till egenfinansierade behandlingar.

Landstinget bör också undersöka möjligheterna att inkludera IVF-verksamheten i vårdgarantin för att säkerställa att alla par får hjälp i tid. Vänsterpartiet har därför yrkat på att Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning får i uppdrag att utreda de ekonomiska och praktiska konsekvenserna, i synnerhet gällande spermie- och äggdonationer, av att införa IVF-behandlingar i vårdgarantin.

Det liggande förslaget till beslut om egenfinansiering andas inte omtanke om de ofrivilligt barnlösa par som behöver de mer avancerade IVF-behandlingar utan syftar snarare till att på olika sätt öppna upp för privat finansierad vård på våra akutsjukhus.”

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 11 september 2008 bifogas (bilaga).

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 5 november 2008.